

Valaistusta parantamalla myös arki sujuvoituu

6 Pienetkin keinot energiahävikin torjumiseen kannattavat

12 Käytetyt aarteet kestävät ja tuovat kotiin tunnelmaa

**TERVETULOA
MYYMÄLÄÄMME
KAUPPAKESKUS ICCOON
TUTUSTUMAAN
LÄMPÖPUMPPUIHIN!**

Lämmitysjärjestelmät, aurinkosähköjärjestelmät,
lämmitysjärjestelmien etävalvonta, lattialämmitysten
säätöjärjestelmät, ilmanvaihtoratkaisut ja
sähköauton latauslaitteet

Tutustu lisää www.teljanet.fi

Itäkeskuksenkaari 8, Pori
044 059 0867, 045 224 3577
energiatekniikka@teljanet.fi

**UUSI RENGAS-
VERKKOKAUPPA
AVATTU!**

**LÖYDÄT SOPIVAT
RENKAAT SUORAAN
REKISTERINUMEROLLA!**

KOKEILE ITSE!

www.th-kumi.fi

ALAN AMMATTILAINEN

TH-KUMI

TH-KUMI.FI

JOHTOTEHTÄVIÄ?

Sähkösuunnittelu-, sekä
asennus- ja urakointipalvelut

Johtotehtävissä palvelee
laadukkaan asennustyön sähköliike
JOHTORYHMÄ OY
Kanhaukantie 3c, 28220 Pori

045 7836 8440, toimisto@johtoryhma.org

www.johtoryhma.fi

Remontille tarvetta?

Tarjoamme ammattitaidolla:

- kylpyhuoneet ja saunat
- keittiöt ja muut kalusteet
- lattiatyöt mm. parketit, laminaatit, yms.
- pinnoitustyöt mm. tapetointi, maalaus
- rakennekuivaukset ja kosteusmittaukset

Pitää aikataulut laadusta tinkimättä!

MIKA LEHTONEN 040 5120 134
mikahjlehtonen@gmail.com
www.leworks.fi

ROOF

Suomen vetovoimaisinta kiinteistönvälitystä

NYT ON OIKEA AIKA MYYDÄ

Valitse ammattilainen myymään talosi

Varaa ilmainen asuntoarviosi jo tänään!

- › Paikallinen ja palkittu välittäjä Satakunnassa
- › Aktiivinen ja näkyvä markkinointi
- › Korkea asiakastyytyväisyys – yli 95% suosittelee palveluamme
- › Määrätietoinen ja tuloshakuinen ote myyntiin

NO bullshit. Vain hyvää asuntokauppaa.

Roof LKV Satakunta

Pohjoiskauppatori 1, 28100 Pori
050 569 3289 | roofpori@roof.fi

Alex Salo

Myyntijohtaja, KIAT
044 977 1510 | alex.salo@roof.fi

www.roof.fi

Laura Rantala

Myyntineuvottelija
041 327 0870 | laura.rantala@roof.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 25
Nro 2/2025 vko 43

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 9 000 kpl

Pientalot Porin seudulla.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Kuviophoto, Anders Portman

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kodin energiavuodot kuriin
- 8 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 10 Lattiaremontti ja lattiamateriaalit
- 12 Sisustaminen pienellä budjetilla
- 14 Nykyhetken takkatrendejä
- 16 Helena Ahti-Hallbergin loma-asunto
- 18 Kodin valaistuksen suunnittelu
- 20 Joulunviettoa Suomessa
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Koti on aina huolenpidon arvoinen

Mistä kodille juuri sille sopivat asukkaat – ja päinvastoin? Toisinaan vanha asukas olisi jo aivan valmis luopumaan talostaan ja ostajaehdokaskin löytynyt, mutta kauppvoja ei vain saada syntymään.

Yle kartoitti syyskuussa kiinteistönvälittäjien näkemyksiä nykyisestä asuntokauppatilanteesta. Yleinen käsitys oli, että pankit ovat tällä hetkellä nihkeitä myöntämään lainaa talon ostamiseen, ainakin jos talo vaatii peruskorjausta. Remonttikuntoisten tai haja-asutusalueilla sijaitsevien asuntojen kohdalla lainansaannin esteenä olivat kiinteistönvälittäjien mielestä etenkin vakuudet – talon oma vakuusarvo kun voi olla vähäinen ennen kuin tarpeellinen remontti tai remontit on saatu tehtyä.

Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat, ja rakaskaan omakotitalo ei ole aina enää se itselle sopivin asumismuoto. Silloin sen antaisi mielellään enemmän tilaa kaipaavien käsiin. Onkin harmillista, jos unelmien koti ei päädy sitä arvostaville ja ennen kaikkea tarvitseville asukkaille, koska pankkien lainahanat ovat tiukasti kiinni.

Muistetaan siis huolehtia talon remonttitarpeet kuntoon ajallaan – ei pelkästään oman asumismukavuuden, vaan talon ja sen arvon vaalimista varten. Koti huolehtii asukkaisiaan, kunhan asukkaat huolehtivat kodista!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Huoneisto- ja kylpyhuoneremontit
Julkisten tilojen saneeraukset
Terassit, katokset ja aitaukset
LVI-Asennukset ja korjaukset
VTT-Sertifioidut märkätila-asentajat

EVE-Saneeraus Oy
Jussi 050 358 6533 • Sanna 050 366 3843

www.kodikaskeittio.com

Teljäntori
Antinkatu 16, 28100 Pori

Ma 12-18 | Ti-ke 12-17
To-pe Sopimuksen mukaa

0400 507 027
keittio@kodikaskeittio.com

» LYHYESTI

Lämmityskausi lähestyy: onko kiinteistössä kaikki kunnossa?

Kiinteistön talotekniikan järjestelmät ja automatiikan säädöt kannattaa laittaa ajoissa kuntoon lämmityskauden varalle, vaikka syksy vielä lämpimältä näyttäisikin, huomautti valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva syyskuussa. Kulutuksen seuranta on yhä tärkeämpää paitsi energian ja kustannusten säästön myös järjestelmien vikaantumisen havaitsemisen vuoksi.

– Syyskauden tarkastuksilla ja huolloilla estetään ongelmien syntyminen. Myöhemmin talvella pitää kuitenkin muistaa varmistaa järjestelmien toimivuus, toteaa asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** Motivasta.

Järjestelmien testaamisen voi aloittaa lämmitysjärjestelmästä. Sekä vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän että sähkölämmityksen asetukset voi nostaa testimielessä ylöspäin ja katsoa, miten lämmitysjärjestelmä seuraa muutuneita arvoja. Samalla tavalla voidaan testata ilmanvaihtojärjestelmän toiminta. Manuaalisen testaamisen jälkeen on tietysti tärkeää muistaa palauttaa asetukset niiden lähtötasolle.

Termostaatit kuntoon ja kulutus kuriin

Mekaaniset termostaatit, kuten vesikiertoisten pattereiden termostaatit ja niiden ohjaamat venttiilit, saattavat kesän aikana jumiutua. Kun lämmityskausi on alkanut, ja lämmitysjärjestelmä on herännyt lämmittämään tiloja, kannattaa tarkistaa onko patteri tai siihen menevä vesiputki lämmin. Patterin lämpötilan pitäisi muuttua pienellä viiveellä, kun termostaattia pyöritetään auki ja kiinni. Mikäli patteri pysyy kylmänä, voi termostaatin venttiili olla jumissa.

Lämmityksen, sähkön ja veden kulutustietojen seuraaminen on todella tärkeää kaikille kiinteistön omistajille, ja seuranta kannattaa aloittaa heti lämmityskauden alkaessa. Kulutustietoja seuraamalla voidaan havaita ongelma, joka ei muuten paljastuisi edes järjestelmän testauksella. Mikäli rakennuksessa tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ikkunoiden vaihto, voidaan usein pienentää myös vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän säätökäyttöä.

– Automaatiota ja toteutunutta energiankulutusta kannattaa seurata säännöllisesti. Erilaisien tarkistuslistojen käyttö auttaa käytännön varmistuksissa, Virtanen lisää.

Tuloilman asetusarvo säädettävä oikein

Kiinteistön lämmitys voi kokonaisuudessaan koostua useasta rinnakkaisesta lämmitysjärjestelmästä. Tuloilman lämmitys on vain osa kokonaisuutta, yleensä kiinteistön lämmitys tuotetaan pääosin muilla lämmitysjärjestelmillä. Tuloilman asetusarvo määrittää sen, kuinka paljon ilmaa pitää lämmön talteenoton jälkeen vielä lämmittää. Mikäli asetusarvo on liian korkea, ilmaa lämmitetään pahimmillaan niin kuumaksi, ettei se sekoitu kunnolla huoneiston ilmaan. Liian korkea asetusarvo voi johtaa turhan suureen tuloilman jälkilämmitysvastuksen käyttöön, vaikka kiinteistössä olisi käytössä energiatehokkaampiakin lämmitysjärjestelmiä. Tuloilman lämpötila kannattaa säätää noin 16–17 celsiusasteeseen.

Lämmönjakolaitteiston on oltava tasapainossa

Tarkistuksissa löytyneet viat on yleensä syytä korjata pikaisesti. Mikäli huoltotarve ei ole akuutti, se voidaan siirtää keväaseen tai yhdistää johonkin toiseen määräaikaistarkistukseen. Talvikaudella on helppo havaita myös se, onko kiinteistön lämmönjakolaitteisto tasapainossa. Kun lämmönjako toimii oikein ja ylikuumien tilojen lämpötilat on saatu tasoitettua, kiinteistön energiankulutus tyypillisesti pienenee.

Ulkolämpötilan laskiessa myös rakenteiden, ikkunoiden ja tiivisteiden viat tulevat konkreet-

tisesti esille aiheuttaen suurempia lämpöhäviöitä, viihtyisyyden heikkenemistä ja kasvavaa energiankulutusta. Lämpökamerakuvauksella voidaan varmentaa aistinvaraiset epäilyt kylmävuodoista.

Vinkit pähkinänkuoressa:

- Tarkista LTO-järjestelmän toiminta ja säädä ilmanvaihdon tulolämpötila oikeaksi.
- Aseta painovoimaisen ilmanvaihdon tuloilmaventtiilit talviasentoon.
- Tarkista rinnakkaisten lämmitysjärjestelmien toiminta ja asetukset sekä termostaatit.
- Selvitä lämmitysjärjestelmän huoltotarve ja tilaa tarvittaessa huolto.
- Selvitä lämmönjaon tasapainotustarve ja tilaa tarvittaessa tasapainotus.
- Hyödynnä tarvittaessa lämpökamerakuvauksia.
- Seuraa kulutusta ja paikanna viat.

Dreamstime

Rankkasateet voivat yllättää – näin suojaat kotisi ja autosi

Syksyn voimakkaat sateet voivat hetkessä aiheuttaa merkittäviä vahinkoja niin koteihin kuin ajoneuvoihin. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti jo alkusyksystä, että monet vahingot ovat vältettävissä ennakkoinnilla ja oikeilla toimintatavoilla.

Rankkasateiden kuormittaessa talojen sadevesijärjestelmiä pienikin tukos voi ohjata veden väärään paikkaan. Katon, rännien ja sadevesikaivojen kunto sekä salaojien toimivuus on hyvä tarkistaa jo ennen sateita.

– Rankkasateet voivat yllättää kenet tahansa. Usein vahingot syntyvät pienistä huolimattomuuksista, kuten lehdistä tukkeutuneista rännistä. Pienellä huollolla voi välttää isoja kosteusvaurioita. Myös pihakalusteet ja tavarat kannattaa siirtää suojaan ennen kovia sateita ja myrskyjä, sanoo Turvan palvelupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Sateen aikana kellaritiloja ja varastoja kan-

nattaa seurata. Jos vettä pääsee sisälle, lisävahinkojen estäminen on tärkeintä, mutta rai-vaustyöt aloitetaan vasta sateen päätyttyä.

Vakuutuksen piiriin kuuluvat poikkeukselliset tulvavahingot, eli tilanteet, jotka ovat harvinaisia ja ennalta arvaamattomia. Rankkasadetulva voi olla korvattava, jos sademäärä on ollut vähintään 30 mm tunnissa tai 70 mm vuorokaudessa. Tavalliset sateet eivät yleensä ole korvattavia, joten oma varautuminen on ratkaisevaa.

– Vakuutus on turva harvinaisia ja ennalta arvaamattomia tilanteita varten, mutta pienillä teoilla voi jokainen ehkäistä vahinkoja etukäteen, kiteyttää Hämäläinen.

Liikenteessä – lammikot ja vesiliirto suurimpia riskejä

Tieosuuksille kertyvä vesi voi olla petollista. Lammikko, joka näyttää matalalta, saattaa kät-

keä syviä kuoppia tai aiheuttaa moottorivaurion, jota kaskovakuutus ei välttämättä korvaa.

– Tyypillinen vahinkotilanne on, kun ajoneuvolla ajetaan vesilammikkoon ja tästä seuraa moottorivaurio. Veden pinnan ei tulisi koskettaa auton pohjaa. Veteen ei kannata ajaa, jos ei tiedä sen syvyyttä. Turvallisin vaihtoehto on kiertää tai kääntyä takaisin, muistuttaa Turvan palvelupäällikkö **Sanna Luotio**.

Vesiliirron riski kasvaa erityisesti sateen alussa, kun teiden urat täyttyvät. Hyväkuntoiset renkaat, oikeat rengaspaineet ja tilannenopeuden laskeminen vähentävät vaaraa. Näkyvyyden heikentyessä on parasta pysähtyä turvalliseen paikkaan.

Pysäköintipaikka kannattaa valita korkealta ja avoimelta alueelta. Matalat paikat, kellaripy-säköinti, sadevesikaivojen läheisyys ja puiden alla pysäköinti altistavat autoa tulva- ja myrskyvahingoille.

65 prosenttia suomalaisista omistaa liikaa tavaraa

65 prosenttia, kaksi kolmasosaa, suomalaisista on itse sitä mieltä, että he omistavat liikaa tavaraa. Tavaraöveri painottuu naisiin. Heistä 72 prosentilla on liikaa tavaraa. Miehistä prosentti on 58.

39 prosenttia suomalaisista karsii kotoaan ylimääräistä tavaraa pois useammin kuin keran vuodessa. Yli puolet heittää karsimaansa tavaraa roskiin. Roskiin heittävät enemmän miehet kuin naiset.

– 70 prosenttia suomalaisista myy käyttö-tavaraomaisuuttaan. Se on suuri muutos 10 edellisen vuoden aikana. Naisista myy 78 prosenttia, miehistä 64. Tämä kulttuuri on kasvanut koko vertaiskaupan helpottumisen myötä. Se on verkkokauppaistumista, vertaiskauppa-sivusto Torin johtaja **Jenni Tuomisto** toteaa.

– Toki kehitettävää riittää. Roskiin heittäminen on hirveän tavanomaista. Voisimme päästä ajatteluun, että käyttökelpoisen tavarahan ros-kiin heittäminen on virhe. Vaikka tavara olisi toiselle turha, aina se on jollekulle toiselle löytö, Tuomisto sanoo.

Tiedot selviävät heinäkuussa valmistuneesta Suuri vertaiskauppatutkimus 2025 -kyselytutkimuksesta. Sen teetti Tori ja toteutti tutkimus-yhtiö Bilendi. Vastaajina oli 1000 täysi-ikäistä suomalaista, puolet naisia ja puolet miehiä. Otos vastaa iän, sukupuolen ja asuinalueen osalta maan väestöä.

Lapin yliopiston väitöskirjatutkimus on arvioinut keskiverron suomalaisperheen omistavan 10 000–50 000 tavaraa.

Turhakkeet hillotaan varastoon ja mökille

Joka viides suomalainen sulloo ylimääräisiä ta-varoitaa vain kaappiin. Joka kolmas vie myös askeleen pidemmälle, varastoon. Miehistä joka kymmenes kuskaa turhakkeensa klassiseen tavarahan varastoispaikkaan mökille.

– Kaappeihin, varastoihin ja mökeille hillot-tu tavara on käytännössä hyödyntämätöntä varallisuutta. Koko Suomen mittakaavassa tämä makaava varallisuus on iso määrä euroja poissa ostovoimasta. Ja mitä kauemmin tava-

raa säilöö, sitä herkemmin aika ajaa siitä ohi ja myyminen hankaloituu, Tuomisto kertoo.

Käytettyjä tavaroitaan myyville suomalaisille yleisin motivaattori on rahan tienäminen. 39 prosenttia myy ennen muuta siksi.

Miehet heittävät lasten tavaraa roskiin selkeästi naisia enemmän

Joka kolmas suomalainen heittää käyttökelpoisia vaatteita roskiin. Se on yhtä yleistä naisille ja miehille. Lastenvaatteiden ja -tarvikkeiden kohdalla on selkeä eroavaisuus, sillä naisista miltei kukaan ei heitä käyttökelpoista lasten tavaraa roskiin, mutta miehistä niin 3 prosenttia.

Miehistä joka kymmenes heittää käyttökelpoista elektroniikkaa roskiin.

– Noin puolet suomalaisista, 47 prosenttia, ei kiinnitä huomiota siihen, mitä kaikkea käytökelpoista menee roskiin. Eivät siis tiedä, mitä tulee heitettyä. Käytetty tavara ei ole roskaa, mutta se päättyy roskiin yllättävän usein, Tuomisto kommentoi.

Talvi lähenee ja koteja täytyy taas lämmittää. Erityisesti vanhoissa taloissa jopa kolmannes lämpöenergiasta saattaa vuotaa ulos ilmanvaihdon mukana.

Teksti: Ulla Sirén

Älä pelkää lämpövuotoa, pysäytä se

Syksyllä monia omakotitalon omistajia painavat edessä olevan talven lämmityshuolet. Energiahävikin torjumiseen on olemassa monenlaisia apukeinoja, joista pienetkin kannattaa hyödyntää. Edun voi lukea lämmityslaskusta.

Lämmitykseen kuluu talvikautena huomattava määrä energiaa, olipa lämmitystapa mikä tahansa. Vielä pahempaa on, jos tietää että kallista lämmitysenergiaa vuotaa koko ajan hukkaan.

Energiavuoto tarkoittaa eri asioita sen mukaan, mitä kautta energiaa kulkeutuu ulos rakennuksesta. Sitä voi kadota ilmanvaihdon tai käyttöveden mukana tai suoraan rakenteiden läpi ikkunoiden, julkisivun, yläpohjan ja jonkin verran myös alapohjan kautta.

Asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä sanoo, että jos asunnon lämmönkulutus on korkea tai siellä tuntuu jatkuvasti vetoa, kannattaa selvittää mahdollisuuksia pienentää lämpövuotoa.

– Lämpövuotoja voivat aiheuttaa esimerkiksi rakenteiden huono ilmanpitävyys, heikko eristystaso tai ilmanvaihdon lämmön talteenoton huono hyötysuhde tai sen puuttuminen kokonaan, hän selittää.

Kettusen mukaan vanhassa omakotitalossa jopa noin kolmannes energiasta voi poistua ilmanvaihdon mukana. Tiiveyden lisääminen vaikuttaa lämmön tuntemukseen asunnossa, vaikka huonelämpötilaa ei sinänsä nostettaisi. Päinvastoin sitä voi jopa laskea.

– Asunnossa voi viihtyä matalammassa lämpötilassa, koska vedontunne vähenee. Ilmanvaihdon ei kuitenkaan saa tinkiä, vaan sitä kannattaa parantaa tarpeen mukaan korjausten yhteydessä, Kettunen muistuttaa.

Hänen mukaansa lämpövuotoja pienentämällä on mahdollista säästää lämmityslaskussa jopa kymmeniä prosentteja lähtötilanteesta riippuen.

Tiivistyskuuri iän mukaan

Kun puhutaan omakotitaloista, puhutaan keskenään hyvin erityyppisistä rakennuksista, joiden

ikähaitari venyy vähintään 200 vuoden verran. Siksi ei ole yhtä yksiselitteistä ohjeistusta, jota noudattamalla lämpövuodoista päästään. Uudet talot rakennetaan alun alkaen energiatehokkaiksi pelkästään sen vuoksi, että rakentamismääräysten vaatimukset tiukentuvat jatkuvasti sekä ilmanpitävyyden, eristyksen että ilmanvaihdon suhteen. Esimerkiksi lämmön talteenotto, joka aloitettiin jo 1980-luvulla, on 2000-luvun aikana muuttunut normiksi, niin että koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto lämmön talteenotolla kuuluu periaatteessa lähes jokaiseen uuteen asuinrakennukseen.

– Yleissääntö on, että mitä vanhempi rakennus, sitä enemmän lämpö- ja ilmapuotoja siinä on, Teemu Kettunen toteaa.

Vanhimpien hirsirakennusten eristämisessä on alun perin keskitytty enimmäkseen ylä- ja alapohjaan, ei niinkään seiniin, lukuun ottamatta hirsien rakoihin tiivistykseksi tunnettua sammalta ja

Pixabay

Ikkunoiden ja ovien tiivistykseen kannattaa keskittyä, sillä niiden kautta karkaa paljon lämpöä. Oikein tiivistetyn ikkunan ääressä ei tunnu vetoa, joten siinä on viihtyisä olla.

muita luonnonaineksia. Näiden talojen seinien eristeet on yleensä lisätty myöhemmin.

Lautarakenteisissa taloissa, joissa seinissä on ollut purutäyte, on tyypillisesti ongelmana purun painuminen kasaan, jolloin seinien yläosissa voi olla suoranaisia aukkoja eristeissä. Vanhojen puutalojen eristystä parannetaan esimerkiksi lisäämällä selluvillaa, joka sopii yhteen vanhojen materiaalien kanssa.

Rakennuksen tietyt tyyppipiirteet voivat lisätä lämmön karkaamista – esimerkiksi 1970-luvulla olivat muodissa suuret, melkein seinän kokoiset ikkunapinnat, jotka päästävät ymmärrettävästi enemmän lämpöä läpi kuin pienemmät. 1980-luvulla ikkunakoko jo pieneni, ja energiakriisin opetuksena omakotitalojen lämpöenergian kulutukseen alettiin kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Veto kuljettaa epäpuhtauksia

”Hirrenraoista vetää kyllä tarpeeksi”, sanottiin ennen vanhaan, kun terveyssisaret neuvoivat kansaa tuulettamaan asuntojaan. Nykytiedon valossa rakenteiden läpi virtaava ilma ei ole ollenkaan terveellistä hengittää, vaan se voi itessään sisältää haitallisia mikrobeja ja muita epäpuhtauksia. Alapohjan ja sen liitosten kautta sisäilmaan voi kulkeutua vaarallista radonia. Lisäksi rakenteiden vuotokohdat ovat alttiita kosteusvaurioille.

Teemu Kettusen mukaan tyypillisiä ilmapuutokohtia ovat rakenteiden liitoskohdat, kuten ylä- ja alapohjan sekä seinän ja lattian liitokset ja ikkunankarmien ympäristöt.

– Lisäeristettäessä huonokuntoinen eriste pitää poistaa ja korvata uudella. Samalla on hyvä tarkistaa eristeen alla olevan ilman- tai höyrynsulun kunto, Teemu Kettunen neuvoo.

Hyväkuntoisen eristeen päälle voi lisätä uutta. Esimerkiksi yläpohjan lisäeristäminen on yleensä melko yksinkertaista vanhassa talossa, jossa on puru- tai muu eristekerros, jonka päälle voidaan tuoda lisää kerroksia. Tosin Kettusen mukaan paras tapa olisi lisätä uusi eriste lähimmäksi rakennuksen sisäilmaa ja vanha takaisin sen päälle.

Julkisivun lisäeristäminen hoituu yleensä hel- ➤

LÄMMÖNERISTEET, POLYURETAANILEVYÄ

uudisrakentamiseen ja saneeraukseen.
Löytyy myös edullista II laatua, CE merkillä.
Esim. AL 30 mm rakennuslevy 6,5€/m², sis. alv.

M Kailasto Oy, Kankaanpää

p. 040 5496 333 tai 040 681 5275 tai 040 777 1296

ILMANVAIHDON PUHDISTUS-, HUOLTO- sekä SÄÄTÖTYÖT ammattitaidolla Satakunnassa

OTA YHTEYTTÄ:
Tuomas Peltola 044 513 0690
tuomas@ivhuoltopeltola.fi
www.ivhuoltopeltola.fi

GEOLÄMPÖ OY

Putkiremontit • Tarvikemyynti • Lämpöpumput

Petri 0400 250 393
Paattilammintie 4, Noormarkku

www.geolampo.fi

- Kampaamo- ja parturileikkaukset
 - Värjäykset
 - Permanentit
 - Hiushoidot
- ammattitaidolla ja sydämellä

Koivistonpuistikko 35
28130 Pori, Uusikoivisto
p. 02 632 5622
Avoinna sop. mukaan.
www.pkcata.fi

Tervetuloa!

TEHOKAS MAALAUSLIIKE TAKUUN KERA!

Maalaus Rantamäki

Soita 044 3432 131

Katso lisää!

www.maalausrantamaki.com

PORIN PURKU JA SANEERAUS OY

TIMANTTIPORAUKSET JA -SAHAUKSET

040 500 4955 | pps@purkutyotpori.fi

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Omakotitalo sijoituskohteena

Suurin osa suomalaisista asuu omistusasunnoissa, vaikka viime vuosina vuokra-asuminen on ollut kasvussa erityisesti nuorten ikäluokkien keskuudessa. Asunnon ostaminen onkin suurimmalle osalle ihmisistä suurin henkilökohtainen sijoituskohde. Siksi on tärkeää, että tämän merkittävän sijoituksen arvoa voidaan ylläpitää tai mielellään jopa kasvattaa.

Asuntokauppa ei kuitenkaan ole mikään takuuvarma sijoituskohde. Ajan saatossa asuntojen arvo on saattanut laskea merkittävästi tietyillä aluilla ja kasvaa taas eksponentiaalisesti toisaalla. Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää vaikkapa omaa Hämeenlinnan omakotitaloani, jonka asuntolainaa maksoin aikoinaan nenääni myöten pois. Nykyisellään sen arvo on kuitenkin romahtanut, eikä asunnon arvolla saisi edes yksiötä Helsingistä.

Asunnosta huolehtiminen, remontointi ja ehostaminen ovat keinoja, joilla sijoituskohteen arvoa voidaan ylläpitää tai nostaa. Omakotitalokiinteistön omistajan on helpompi vaikuttaa oman kiinteistönsä remontoimiseen ja sitä kautta arvonnousuun, sillä asunto-osakeyhtiön asunto-osakkeen remontit vaativat monesti taloyhtiön luvan. Näin ollen omakotitaloasujan on helpompi vaikuttaa esimerkiksi energiatehokkuusremontteihin, kuten aurinkopaneelien asennukseen, kuin taloyhtiön asunnonomistajat.

Sijoittamisessa tulisi pyrkiä myös minimoimaan sijoitukseen liittyvät ylläpitokustannukset, kuten rahastoihin liittyvät hallintokulut. Asunnoissa tämän voidaan ajatella olevan yhtiövastike

tai luovasti ajateltuna esimerkiksi lämmitys- ja sähkökulut. Energiatehokas asunto on siis ylläpitokustannuksiltaan suopeampi kuin energiaa runsaasti kuluttava asunto. Tähän voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla eristusratkaisuilla, ilmalämpöpumpun asennuksella tai aurinkopaneelien asennuksella, jolloin sähköä voidaan tuottaa omavaraisesti asuminen tarpeisiin.

Remontoiminen ei kuitenkaan ole niin yksiselitteistä, etenkin näivettyvillä alueilla, joissa asuntojen hinnat ovat ehtineet jo laskea merkittävästi. Monesti kattavat peruskorjaukset maksavat enemmän kuin asunnon sen hetkinen arvo on, eikä remontiin näin ollen ole aina saatavilla tarvittavavan kokoisia lainoja ilman vakuutta.

Remontoimattoman asunnon voi myös yrittää myydä. Tällöin asunnon arvo on kuitenkin niin matala, ettei sijoittamiaan rahoja saa mitenkään takaisin – ainakaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Remontoimattomassa asunnossa voi myös pyrkiä elämään mahdollisimman pitkään, mutta monesti omakotitalot vaativat edes jonkinlaisia remontteja hyvän ikääntymisen mahdollistamiseksi. Monella vanhemmalla on myös toive jättää jälkeensä perintöä, jolloin omakotitalon arvoa halutaan ylläpitää myös jälkeläisten vuoksi.

Vihreää siirtymää, hyvää ikääntymistä ja sijoituskohteiden arvon ylläpitämistä varten tarvitsemekin nyt selkeää ohjausta ja kannustinta valtiotasolla, sillä on myös kansantalouden edun mukaista ylläpitää kansalaisten sijoitusten arvoa.

poimmin rakennuksen ulkoverhoilun uusimisen yhteydessä. Joskus se onnistuu myös rakennuksen sisäpinnalle sisäseinää remontoitaessa. Perussääntö on, että eniten vesihöyryn läpäisyä vastustava höyryn- tai ilmansulku tulee rakenteen sisäpintaan, ja rakenne harvenee ulospäin.

Teemu Kettunen muistuttaa, että julkisivun eristysremonteissa ja lisäeristeen valinnassa on ehdottoman tärkeää konsultoida alan ammattilaista. Jos rakenne ei ole kosteusteknisesti toimiva ja oikein suunniteltu, rakennukselle voi aiheutua suuria vahinkoja. Luvanvaraisessa korjausrakentamisessa on sitä paitsi noudatettava korjausrakentamisen energiamääräyksiä.

Energiavuotoja jäljittämässä

Kaikkein luotettavin ilmapuotojen jäljittäjä on alan ammattilainen. Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu. Erityisen tarkka menetelmä on merkkiainekoe, jossa käytetään merkkiainekaasua, jonka vuotamista seurataan erityisellä mittauslaitteistolla. Menetelmää hyödynnetään esimerkiksi kuntotutkimusten yhteydessä, ja sitä voi käyttää myös laadunvarmistuksessa energiaremontin jälkeen.

Kodin lämpövuotoja kannattaa tuki tarkkailla säännöllisesti, eikä kaikkiin tavallisiin toimiin tarvita ammattilaista.

– Kämmentelä kertoo jo sen, vuotavatko ikkunoiden ja ovien tiivisteet, Teemu Kettunen muistuttaa.

Tavalliset tiivisteet voi vaihtaa itsekin. Vanhojen elastisuutensa kadottaneiden ja sitä mukaa tehoaan menettäneiden tiivisteiden tilalle kannattaa valita mahdollisimman laadukkaat uudet, sellaiset, joiden käyttöikä on pitkä. Itse tehtävissä tiivistyksissä on tärkeää tietää, mistä rakennuksen korvausilma tulee – mikäli se on suunniteltu kulkemaan tiivisteiden raoista, niitä ei saa tukkia tiivistystä uusittaessa. Kettusen mukaan tiivisteiden rakoja parempi reitti korvausilmalle olisivat seinä- tai karmiventtiilit, joissa on suodattimet.

Olenneisinta on kuitenkin tietää, miten oman talon korvausilman otto on suunniteltu, jotta tiivistämisessä ei tule virheitä. Jos talossa on koneellinen ilmanvaihto ja ilmanvaihtokoneessa lämmön talteenotto, on tärkeää muistaa ottaa se käyttöön syksyllä, kun säät kylmenevät.

Valitse energiatehokkuutta

Vanhan omakotitalon energiatehokkuutta parannetaan tyypillisesti julkisivuremontin, ylä- tai alapohjan korjauksen tai ikkunoiden vaihdon yhteydessä. Teemu Kettunen huomauttaa, että ikkunoiden uusiminen ei ole tyypillisesti taloudellista pelkästään energiankulutuksen vähentämiseksi.

– Kuitenkin, jos vanhat heikon energiatehokkuuden ikkunat tarvitsevat suurempaa kunnostusta, kannattaa pohdita, olisiko viisasta vaihtaa ne uusiin. Uusien ikkunoiden valinnassa auttaa ikkunoiden energialuokitus, jossa paras energialuokka on A++, hän selittää.

Ikkunoiden lämmönpitävyysvaatimukset ovat parantuneet vuosien saatossa, joten vanhojen, käyttöikänsä päässä olevien ikkunoiden uusimisen todella pienentää lämmönkulutusta merkittävästi.

Sama koskee ilmanvaihtokonetta – vanha kone kannattaa mielellään vaihtaa uuteen, jos käyttöikä joka tapauksessa lähenee loppuaan.

– Uudet ilmanvaihtokoneet kuluttavat selvästi vähemmän sähköä kuin vanhat, ja niiden lämmöntalteenotto toimii paremmalla hyötysuhteella. Lisäksi uusissa koneissa on usein hiilidioksidi- ja kosteusanturit, jotka ohjaavat ilmanvaihtoa automaattisesti tarpeen mukaan, mikä vähentää energiahukkaa entisestään, Kettunen kertoo.

Takavuosina puhuttiin paljon siitä, että talo ei saa olla liian tiivis, jotta siihen ei kerry kosteutta. Teemu Kettunen oikaisee, että liika tiiveys ei ole rakennuksissa ongelmana vaan huono ilmanvaihto.

– Kun puhutaan liiasta tiiveydestä, sekoitetaan keskenään ilmatiiviys ja ilman vaihtuminen, hän sanoo.

Hänen mukaansa terveessä talossa ilma vaihtuu hyvin ja hallitusti. Hyvän tiiveyden vastaparinä ovat kunnolliset korvausilmaventtiilit. Oikein ilmastoidussa talossa taas ei pitäisi olla pelkoa kosteudesta, vaan sen voi rauhassa suunnitella niin tiiviiksi kuin mahdollista. ■

Catevan asiakaslähtöiset kiinteistökorjaamisen ammattilaiset ovat apunasi

Loppuvuoden aikana tilatut pesuhuoneen ja saunan (1-5m² pohjapinta-ala) silikonien vaihdot 250€ sis. alv + matkakulut yli 20-60km toimipisteestämme (50€ sis. alv 25,5%)

Satakunnan alueella me keskitymme erityisesti:
Kosteuskartoituksiin ja kuivauksiin | Vahinkosaneerauksiin | Korjausrakentamiseen

VAHINKO-
PÄIVYSTYS
24h
010 270 8955

Cateva Oy Satakunta | Puinnintie 23, 28360 Pori | Puh. 010 270 8487 | satakunta@cateva.fi

Vapaita tontteja Eurajoella!

Ensimmäiset 3 vuotta tonttivuokra on vain 5,36 €/vuosi.

Katso vapaat tontit eurajoki.fi/asuminen-ymparisto/tonttitarjonta

 EURAJOKI
Hyvinvoinnin ytimessä

Teksti: Elina Salmi

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Kun vanha lattia alkaa näyttää kulahtaneelta tai muuten vain haluaa vaihtaa kodin ilmettä, on aika ryhtyä lattiaremonttiin. Sitä ei kannata säikähtää: lattian uusiminen on useimmiten melko nopea toteuttaa ja näppärä selviää asennuksestakin itse.

Kuten kaikessa muussakin remontoinnissa, on myös lattiaremontissa huolellinen suunnittelu ja realistinen budjetointi kaiken a ja o. Niiden avulla ja oikeilla valinnoilla voi säästyä pitkä penni. Tehdyssä suunnitelmassa tulee myös pysyä, sillä jokainen muutos, kuten vaikka vaihtaminen toiseen materiaaliin tai uusi yksityiskohta todennäköisesti lisää kustannuksia.

Budjetissa on otettava huomioon kaikki kustannukset. Mikä materiaali lattiaan tulee, tekeekö työn itse vai teettääkö ammattilaisella, pitääkö aluslattiaa tasoittaa tai vanha lattia purkaa. Myös yllättäville lisäkustannuksille kannattaa jättää vähän joustovaraa.

Suunnittelussa on hyvä huomioida se, millaiseen tilaan uusi lattia tulee ja mitä siltä vaaditaan. Makuuhuoneeseen riittää vähän vähemmän kulutusta kestävä lattia, kun taas eteiseen ja keittiöön pitää valita kosteutta ja kulutusta kestävä materiaali. Myös lapset ja lemmikit vaikuttavat valintoihin, sillä ison koiran kynnet tekevät vaikkapa parketista aika pian selvää jälkeä.

Remontin etenemiseen vaikuttaa myös vanha

lattia. Joissakin tapauksissa muovimaton voi jättää uuden lattian alle, mutta sen alle on kuitenkin hyvä kuitenkin kurkistaa. Varsinkin vanhemmissa taloissa muovimaton alla saattaakin piileksiä alkuperäinen, kaunis puulattia. Silloin kannattaa harkita, josko siitä saisi hiomalla ja lakkaamalla kodin uuden kaunistuksen.

Parketti, vinyylilankku, laminaatti vai jokin muu?

Markkinoilla on huima määrä eri vaihtoehtoja. Koska lattian varmasti haluaa pysyvän hyvässä kunnossa vuosia tai jopa vuosikymmeniä, kannattaa satsata laatuun. Vanha sanonta ”markalla saa markan tavaran” pitää valitettavasti yhä paikkansa.

Myös materiaalien hintoja kannattaa vertailla ja hyödyntää liikkeiden tarjouksia. Sama tuote saatetaan olla toisessa paikassa neliöhinnaltaan selvästi edullisempi ja se näkyy kustannuksissa varsinkin silloin, jos lattiapinta-alaa on paljon.

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuksiltaan. Esimerkiksi par-

ketti tai puulattia on kaunis ja ajaton valinta, mutta hinnaltaan usein selvästi kalliimpi kuin muut vaihtoehdot. Se myös vaatii enemmän huoltoa ja kestää huonommin vaikkapa koiran kynsiä.

Vinyylilankku, -matto tai -korkki on erinomainen vaihtoehto, kun haluaa helppohoitoisen ja vettäkin kestävästi lattian, joka ei naarmuunnu helposti. Vinyyli myös vaimentaa ääntä. Siksi se sopii esimerkiksi keittiöön tai eteiseen. Lisäksi se on helppo asentaa.

Toinen helposti asennettava materiaali on laminaatti. Niitä on edullisesti saatavilla ja kuosivalikoima on todella laaja. Se sopii parhaiten kuiviin tiloihin, kuten olo- ja makuuhuoneisiin.

Keraaminen laatta sietää hyvin kosteutta ja iskuja ja sopii siksi erinomaisesti esimerkiksi keittiöön. On kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että laatta on varustettu hyvällä liukkaudenestolla, ettei satu kaatumisia silloinkaan, jos lattia syystä tai toisesta kastuu. Laattalattia on aina jalan alla viileä, joten jos se häiritsee, pitää alle asentaa lattialämmitys.

Uusin tulokas lattiamarkkinoilla on norjalainen

Dreamstime

korkeapainelattia. Se on lähes sataprosenttisesti puuta, mutta sen pinnassa on poikkeuksellisen vahva suojakerros, joka kestää kovaa kulutusta ja hylkii vettä. Levyihin on asennettu ääntä vaimentava alusmateriaali, joten erillistä alusrakennetta ei tarvita. Lisäksi lukkopontit on tehty alumiinista tai komposiitista, joten lattian voi halutessaan purkaa ja koota uudelleen jopa viisi kertaa.

Asentaisinko lattian itse?

Projektin aluksi on tietysti tyhjennettävä huone ja irrotettava listat. Vanhan lattian voi jättää uuden alle, jos se on puhdas, kuiva, luja, tasainen ja jokseenkin suora. Virallisten asennusohjeiden mukaan vanhat tekstiilipohjaiset muovimatot on poistettava lautaparketin ja laminaattien alta. Kovat muovimatot sen sijaan voidaan jättää uuden lattian alle. Vanhojen muovimattolattioiden tasaisuus pitää tarkastaa ennen asennusta, ja alusta vaatii lähes aina jonkinlaista tasoittamista.

Laminaatin ja vinyylit voit asentaa suoraan lautaparketin päälle, mutta silloin pitää väliin asentaa ääntä vaimentava kerros. Puupohjainen lattia materiaali vaatii höyrynsulkukalvolla varustettua alusmateriaalia silloin, kun se asennetaan betoni- ja kipsialustalle.

Lukkoponttiset lattiapäällysteet on periaatteessa helppo asentaa itse. Jos aiempaa kokemusta ei ole, voi varautua siihen, että homma vie aikaa. Silloin voi olla viisasta palkata ammattilainen. Jos kuitenkin päättää asentaa lattian itse, on huolehdittava siitä, että välineet ovat kunnossa eikä mittauksissa hutiloida. Jokaiselle lattiatyypille on omat asennusohjeensa, ja parhaan lopputuloksen saat noudattamalla tarkkaan valmistajan ohjeita.

Laattalattian asentaminen vaatii jo vähän enemmän taitoja, joten kannattaa harkita sen jättämistä ammattilaisen tehtäväksi.

Puusta tehdyt lattia materiaalit – kuten lautaparketti ja valtaosa laminaateista – elävät ilmankosteuden vaihteluiden mukaan. Siksi lattian jokaisella sivulla on oltava vähän liikkumisvaraa. Jotta rakenteesta tulee kestävä ja tukeva, pitää lisäksi ponttilautojen tai -levyjen päätysaumat limittää niin, että vierekkäisten rivien päätysaumojen etäisyys toisistaan on vähintään 30 senttimetriä.

Lähteet: remontti-info.fi, urakkamaailma.fi, k-rauta.fi ■

- **MAANRAKENNUSTYÖT**
salaoja- ja sadevesijärjestelmät yms.
- **VIHERRAKENTAMINEN**
Yli 25 vuoden kokemuksella, monenlaiset kaivuutyöt.
Pyydä tarjous: helkio@gmail.com

KONEURAKOINTI
JUHA HELKIÖ

www.koneurakointihelkio.fi

**PARKETTI- JA PUULATTIOIDEN
HIONTA, LAKKAUS JA KORJAUS
YM. PARKETTITYÖT**

Antero Satola 0400 626 693

Omakoti

**Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!**

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

www.jv-style.fi

LÄNSIRANNIKON REMONTOINTI & KATTOMAALAUKSET OY

www.lansirannikonremontointi.fi

Vanhemmat vintagehuonekalut ovat usein hienosti koristeltuja ja vähäisellä tuunauksella tai sellaisenaan käyttövalmiita. Huonona puolena voisi mainita yleensä kovemman hinnan ja sen, että umpipuisina ne ovat tavattoman painavia.

Teksti: Elina Salmi

Vanhassa vara parempi – sisusta pikkurahalla ja kierrätystavaroilla

Kodin ilmeen muuttamiseen ei aina tarvita korkeaa pinoa sileitä satasia. Kokenut kierrätyskeskusammattilainen sanoo, että kekseliäisyydellä ja jopa muutamalla kymppillä pääsee jo pitkälle.

– Erityisesti nuoret haluavat sisustaa kotinsa persoonallisesti, vaikka toki meiltä tavaraa hakevat ihan kaikenikäiset ihmiset. Monet ikään katsomatta tekevät aatteellisia valintoja myös sisustushankinnoissaan ja suosivat kiertotaloutta, toteaa toiminnanjohtaja **Mauri Hakala** Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:stä.

Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tärkeimpiä tavoitteita on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys tekee laajaa yhteistyötä Tampereen kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Työssä auttavat kaksi kierrätyskeskusta Tampereella. Vastaavanlaisia on useimmissa kaupungeissa eri puolilla maata. Ne pyörittävät toimintaansa osittain tai kokonaan myynnistä koostuvilla varoilla.

Niissä sortimentti on paikkakunnasta riippumatta hyvin samankaltainen. Tarjolla on huonekaluja eri vuosikymmeniltä, kodintekstiilejä, valai-

simia, astioita sekä suuria ja pieniä sisustusesineitä. Usein hyllyjä täyttävät myös vaatteet ja kengät.

Hakalan mukaan tämän hetken kuuminta hottia ja erityisesti nuorison suosikkeja ovat 60-lukulaiset, vähän karun oloiset putkirunkoiset kalusteet – erityisesti kirjahyllyt ja tv-pöydät.

– Kun sellaisia tulee myyntiin, niin ne menevät ihan saman tien. Myös kodintekstiilit, kuten pusilakanat, lakanat, tyynyliinat, pyyhkeet ja verhot ovat kuosista riippumatta haluttua tavaraa.

Keittiön tarvekalutkin löytyvät suurella todennäköisyydellä kierrätystä suosivista kauppapaikoista. Kippoja, kuppeja ja kattiloita saa pikkurahalla ja joskus voi tehdä jopa designlöytöjä.

Ennen tehtiin kestävämpää tavaraa

Kierrätys on tällä hetkellä trendikästä, mutta tietysti myös järkevää. Jos jokin tavara tai tekstiili on

aikanaan tehty niin hyvin, että se on edelleen käyttökuntoinen, niin se erittäin todennäköisesti säilyy sellaisena vielä vuosia tai jopa vuosikymmeniä.

Lisäksi jonkun jo kertaalleen rakastama kapine on yleensä aika edullinen. Poikkeuksena voisi mainita vanhemmat vintage-huonekalut, kuten senkit, lipastot, kirjoituspöydät ja liinavaatekaapit.

– Ne ovat usein hintavia, mutta myös haluttuja pääsääntöisesti vanhemmassa ostajakunnassa. Suurin osa niistä on myös isokokoisia eivätkä ne siten edes mahdu opiskelijajaksiöön tai muuten pieneen kotiin, vaikka muuten olisivatkin silmää miellyttäviä, kertoo Hakala.

Kierrätyskeskusten lisäksi itselle mieluista kierrätystavaraa voi etsiä ja löytää kirpputoreilta, nettikirppiksiltä ja Facebookin roskalava-ryhmistä. Myös tori.fi:n annetaan-osastolla on välillä suoranaisia löytöjä. Paikkakunnasta riippuen siellä on jopa jonkinlaista ylitarjontaa esimerkiksi keinu-

tuoleista ja puhelinpöydistä.
Netistä löytyy lisäksi erityisesti huonekalujen second hand-kauppoja ja isoilla huonekalumerkeilläkin on omat osastonsa kierrätyshuonekaluille.

Tuunaa kierrätyslöytö mieleiseksi

Toisinaan kierrätyslöytö saattaa tarvita vähän hellää huolenpitoa ennen käyttöönottoa. Huonekalun voi maalata tai nähdä ihan uudessa käyttötarkoituksessa. Esimerkiksi keittiön tuoli voi aloittaa uuden elämän yöpöytänä, sänky olla paitsi nukku-mapaikka, myös sohva ja vanha ovi toimia upeasti sängyn pää-tynä.

Kierrätyskeskuksista ja kirppareilta löytyy usein myös malja-koita ja tauluja. Maljakoihin voi koota asetelmia vaikka puun oksista tai kuivakukista. Pikkuista lasimaljakkoa voi käyttää tuikkukippona tai kosmetiikan säilytyspaikkana kylppärissä.

Taulua ja erityisesti sen kehyksiä voi käyttää moneen muu-hunkin tarkoitukseen kuin sellaisenaan koristamaan seinää. Jos taulun aihe ei miellytä, voi itse maalauksen korvata esimer-kiksi levyllä, jonka maalaa liitutaulumaalilla ja kirjoittaa siihen vaihtuvan mietelauseen. Rakkaista valokuvista tai muista muis-toja herättävistä asioista – festarilipuista, hääkutsuista ja muista sellaisista – voi koota kollaasin näyttäviin taulukehyksiin.

Tavaroiden säilyttäminen on usein ongelma ja siihenkin voi löytää ratkaisun kierrätyksen aina inspiroivasta maailmasta. Vanhan ajan pyyhehylly tai hattuteline toimii tuunattuna minä tahansa hyllynä ja koukkuihin voi ripustaa viherkasveja. Van-hasta arkusta saa oivallisen sohvapöydän, joka kätkee sisäänsä hyvinkin paljon tavaraa ja erilaisiin sängyn alle tai kirjahyllyn mahtuviin laatikoihin sujahtaa kätevästi vaikka liinavaatteita, jolloin kodin kaappitila jää muuhun käyttöön.

Yleensä tavara osataan hinnoitella kierrätyskeskuksissa ja kirppareilla oikein, mutta hutejakin tulee. Silloin hyötyy ostaja.

– Kyllä meilläkin on yksi mieleenpainunut hinnoitteluhaaveri sattunut. Yhtä työntekijää oli jäänyt kaivelemaan myyntiin tul-lut valaisin, jonka hinnaksi oli laitettu 25 euroa. Hän intoutui kotonaan tutkimaan asiaa uudelleen, soitti työvuoronsa jälkeen ja kyseli, onko kyseinen lamppu jo mahdollisesti myyty. Siellä-hän se jo kulki parkkipaikalla ostajan kädessä autoa kohti. Va-laisimen todellinen jälleenmyyntiarvo olisi ollut liki 2 000 eu-roa, muistelee Hakala.

Sen jälkeen on kuulemma hinnoitteluvaiheessa käytetty en-tistä useammin Googlen käännteistä kuvahakua, jos jokin esine on jäänyt vähänkään mietityttämään.

Älä kanna kotiin ylimääräisiä vieraita

Kodin kutsumattomista vieraista, kuten luteista, saa tämän täs-tä lukea kauhujuttuja. Kun hankkii huonekaluja kierrätykseen erikoistuneilta kauppapaikoilta, voi olla melko turvallisin mie-lin siitä, että kotiin tulee vain sohva tai sänky eikä mitään yli-määräistä, omin jaloin liikkuvaa.

– Ainakin meillä kaikki sisään tulevat sohvut ja sängyt tar-kastetaan luteiden varalta jo noutopaikassa ja vielä uudelleen varastossa erillään muista, jo paikalla olevista huonekaluis-ta. Meillä käy myös säännöllisesti tuholaiistorjunnan ammat-tilainen pitämässä henkilökunnalle kertauskursseja siitä, mi-ten mahdolliset tuholaiset voi tunnistaa. Tarkkuus kannattaa ja olemmekin välttäneet siltä, että olisimme joutuneet asian kans-sa painimaan, huokaa Hakala helpottuneena.

Itsekin voi tutustua aiheeseen netissä. Kuvia niistä merkeis-tä, joista saattaa tunnistaa ludeongelman, löytyy helposti. Jos sitten löytää mieleisensä huonekalun vaikka jostain latokirp-piksestä, voi sen itse tarkastaa ja päätellä, onko kapine turval-lista ostaa.

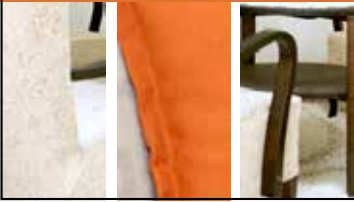
Kodintekstiilit ja vaatteet useimmat meistä pesevät joka ta-pauksessa riittävän kuumalla pesuohjelmalla ennen omaan käyttöön ottoa ja niin toki kannattaakin tehdä. Tosin kaikkein todennäköisimmin lutikat matkaavat uuteen kotiin ulkomailta matkalaukun kyydissä, sillä muun Euroopan majoituspaikoissa niitä on valitettavasti enemmän kuin meillä.

Haastateltava on toiminut lähes viisitoista vuotta Pirkan-maan Työtoiminta ja Kierrätys ry:n toiminnanjohtajana. Yhdis-tys on kolmannen sektorin toimija, jonka pääasiallisia toimin-tatapoja ovat pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertota-louden edistäminen. Yhdistys pyörittää kahta kierrätyskeskusta Tampereella ja työllistää tällä hetkellä noin 60 henkilöä. ■

SISUSTUSVERHOOMO

Vanhat Toolit

www.verhoomovanhattoolit.fi

Katariinankatu 1
28100 PORI
☎ 040 534 1804

Verhoomo Nupi ja Nappi

Loihdimme vanhaista uutta

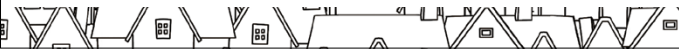
Minna Nordlund-Koivula
040 583 8644

Herralahdenraitti 1, 28360 PORI
verhoomo.nupijanappi@gmail.com
www.verhoomonupijanappi.fi

Omakoti

omakotilehdet.fi

Tervetuloa
kierrätyskeskukseen
- missä tavara saa
uuden elämän!

KANKAANPÄÄN
KIERRÄTYSKESKUS

Löydät meidät myös Facebookista!

Avoinna ma-to klo 10-17, sekä joka kuukauden ensimmäinen lauantai klo 10-14.

Rautatienkatu 3, 38700 Kankaanpää

044 577 2116 • info@kierratyskpaa.fi • www.kierratyskpaa.fi

Teksti: Ulla Sirén

Takkatulta tiiviisti pakattuna

Elävä tuli on tunnelman tuoja kylminä ja pimeinä iltoina. Suomalaiset rakastavat tulisijoja niiden kodikkuuden vuoksi, mutta ne ovat olleet ikiaikoja myös kansan hengissä säilymisen edellytys.

Viime aikojen asumistrendi näkyy myös kodin tulisijojen suunnittelussa. Asunnot ovat pienentyneet ja tilan hyötykäyttöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Hukkaneliöitä ei haluta rakentaa – niin ollen ei myöskään järkälemäisiä uuneja, jollaiset olivat muodikkaita vielä pari vuosikymmentä sitten.

Takka-asiantuntija **Ville Seppälä** kertoo, että nykyään halutaan ensisijassa pienikokoisia takkoja, jotka ovat varaavia tai osittain varaavia. Hormit ovat hänen mukaansa pääsääntöisesti takan päälle asennettavia teräshormeja, jotka vievät vähemmän tilaa kuin perinteiset tiili- ja harkkohormit. Takkojen pinnoissa suositaan sileitä, helposti puhtaana pidettäviä materiaaleja, kuten laatta tai maalattu teräs. Niistä syntyy keveämpi vaikutelma kuin tiili- tai vuolukiviunien rosoisista pinnoista, joten ne sopivat erityisen hyvin pienten tilojen sisustukseen.

Koon pienemisestä huolimatta varaavia takkoja halutaan selvästi enemmän kuin pelkkiä tunnelmatakkoja. Useimmat haluavat saada tulisijastaan tarvittaessa asunnon varalämmönlähteen, vaikka sitä tavallisessa arjessa käytettäisiin vain tunnelman vuoksi.

Takka keskellä lattiaa

Kun asuntojen neliömäärä pienenee, tilan tuntua luodaan isoilla ikkunoilla ja esimerkiksi lasipinnoilla. Varsinainen seinäpinta, uunien ja takkojen perinteinen sijoituspaikka, vähenee silloin samassa suhteessa, mutta nykyaikaiset takat eivät tarvitsekaan seinää selustakseen.

Ville Seppälä kertoo, että ne sijoitetaan usein osittain ikkunan eteen tai ikkunan läheisyyteen.

– Tällöin tärkeää on, että takka on joka suunnasta viimeistelty ja suunniteltu niin että se voidaan laittaa lähelle lasipintoja, hän sanoo.

Ennen uunien taakse piti muurata paloseinä eli palomuuuri, joka levitti lämpöä laajemmalle kuin itse uunin kohtaan, mutta samalla esti talon muita rakenteita kuumenemasta. Talon rakenne voitiin suunnitella myös niin, että itse uunin yksi kylki oli osa viereisen huoneen seinää, jolloin saman uunin lämmityksellä saatiin lämpöä kahteen erilliseen tilaan.

Paloseinien rakentaminen on Seppälän mukaan vähentynyt, ja uunit sijoitetaan nykyään irralliseen seinästä, jolloin takan takaa tuleva lämpö jää huonetilaan. Takkaa katsellaan joka puolelta,

jolloin sen merkitys sisustuselementtinä ja yhteensopivuus huoneen muun kalustuksen ja väriyksen kanssa korostuu.

– Viimeisin trendi näyttää olevan, että takkoihin halutaan värejä, lämpimiä sävyjä tai sitten mustaa, Seppälä sanoo.

Vielä vähän aikaa sitten suosittiin erityisesti valkoisia takkoja, mutta koska nykyaikaisia sileitä pintamateriaaleja voi itse maalata haluamaansa sävyyn, valkoisuudesta on helppo päästä eroon, jos se ei miellytä.

Perinneuuni tyylin mukaan

Rakentamisen uusista trendeistä huolimatta Suomi on edelleen täynnä vanhoja omakotitaloja, joissa lämmitys on suunniteltu vanhan ajan tapaan. Siksi perinteiset palomuurit, kaakeli- ja pönttöuunit, leivinuunit, isot avotakat ja kaikki muu, mitä minäkin aikakautena on keksitty suunnitella, elävät edelleen täyttä elämää. Niihin tarvitaan uusia osia tai niiden tilalle uusia samanlaisia. Vanhan tyylin mukaisia perinneuuneja kaivataan myös siksi, että vanhojen talojen henki halutaan säilyttää sisustuksessa.

Toimiva tulisija ja kasa
polttopuita voivat olla
pahimpaan kriisiaikaan
suoranainen henkivakuutus
– ja nykyinen takkatrendi
näyttää, että kansa on
oppinut läksyn.

– Perinteisten pönttöuunien suosio on hieman laskenut muutaman vuoden takaisesta, mutta edelleen varsinkin vanhaan asuntoon asennettavien takkojen halutaan olevan vanhan tyyliä ja talon rakennusaikakauden soveltuvia, Ville Seppälä kertoo.

Perinteikäs pönttöuuni, tuttu pyöreä peltikuorinen lämmitin, on saanut myös uusia piirteitä, mikä kertoo yksinkertaisen mutta nostalgiseksi koetun uunin suosiosta. Seppälä kertoo, että varsinkin uudemmissa rakennuksissa moderneihin pönttöuuneihin halutaan mielellään lasiset ja perinteisiä jonkin verran suuremmat luukut, jolloin yhdessä uunissa yhdistyvät kahden eri aikakauden tunnelmat.

Terassi tulisijalla

Tulisijan paikka voi olla myös muualla kuin sisähuoneissa. Lasitettujen terassien suosio on kasvattanut myös terassitakkojen suosiota: niiden avulla vailleään tilaan saa sekä lämpöä että tunnelmaa tarvitsematta ajatella, että kallis sähkö virtaa lasien raoista ulos, ja terassin vuotui-
nen käyttöaika pitenee.

Ville Seppälä selittää, että varsinaisesti takat vaativat aina sääsuojan päällä, tai takat on sijoitettava katettuun tilaan. Kiviaineiset takat kestävät kyllä myös sateessa, mikäli niissä on säänkestävä pinnoite ilman teräsosia, kuten avotakoissa. Tulisijan päälle suositellaan kuitenkin aina kattoa.

Seppälä mukaan yleisin takka ulkokäytössä on kevyt kiertoilmatakatka, joka sijoitetaan lasitetun terrassin sisälle. Kevyt takka voidaan asentaa joko suoraan puulattian päälle tai takan alle voidaan asentaa teräslevy suojaksi. Suojaetäisyydsmääräykset vaihtelevat takkamalleittain.

- Katto ja lasitus tilan ympärillä parantavat säänkestävyyttä, ja näin myös teräksiset takat kestävät ulkokäytössä, hän sanoo.

Hän muistuttaa kuitenkin, että mikään takka ei ole varsinaisesti suunniteltu pelkästään ulkokäyttöön, ja kostea sää saattaa vaurioittaa pintaa. Takka vaatii hieman enemmän huoltamista ulkokäytössä kuin sisällä.

Takan voi tehdä jälkikäteen

Viime vuosien puhe energiaomavaraisuudesta ja kiristynyt maailmantilanne ovat pakottaneet miettimään vaihtoehtoisia lämmitystapoja. Käytännössä kaikki kodin lämmitysjärjestelmät ovat tavalla tai toisella riippuvaisia sähköstä, paitsi uunit. Toimiva tulisija ja kasa polttopuita voivat olla pahimpaan kriisiaikaan suoranainen henkivakuutus – ja nykyinen takkatrendi näyttää, että kansa on oppinut läksyn.

Ville Seppälä kertoo, että annetun suosituksen mukaisesti lähes kaikkiin uusiin omakotitaloihin tehdään ainakin varaus puulämmitteiselle uunille tai takalle, vaikka sitä ei heti rakennettaisi.

- Viime vuosina rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet rajusti, joten kustannusten kasvun takia takat jäävät välillä asentamatta. Mutta sen voi tehdä myös jälkikäteen, kun takalle on vain varattu paikka, jonne sen pystyy helposti jälkeensä asentamaan, hän selittää.

Tärkeintä on huomioda, että takan ja hormin asennus vaatii aina luvan kunnan rakennusvalvonnasta. Seppälä huomauttaa, että toimenpidelupa on melko helppo ha-

kea, ja se vaatii vain muutamia rakennepiirustuksia. Sen lisäksi pitää ottaa huomioon takan sijoituspaikan lattian kantavuus. Mikäli perustus takan alle ei riitä takan painolle, on pohjaa vahvistettava tai valittava kevyempi tulisija.

Hormi sijoitetaan tavallisesti takan päälle, ja hormille on myös oltava riittävä tila kattorakenteissa. Eristetyn teräshormin ympärillä pitää olla lisäksi valmistajan ohjeiden mukaan suojaetäisyys palavaan materiaaliin.

Asunnossa ennestään olleen vanhan takan tilalle voi rakentaa uuden, mikäli vanha on huonokuntoinen tai tehoton tai ei muuten miellytä. Ennen uuden uunin hankkimista pitää ehdottomasti selvittää oman kotikunnan rakennusvalvonnasta, saako uuden uunin liittää suoraan vanhaan hormiin, vai pitääkö myös hormiin tehdä muutoksia. Rakennusmääräykset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

– Helpoin tapa on pyytää tulisija-asiantuntija paikalle ennen takan ja hormin asennustöitä. Tulisijojen valmistajat ja jälleenmyyjät tarjoavat kokonaispaketteja, jotka sisältävät kaikki tarvittavat materiaalit ja asennukset. Lisäksi asiakkaita autetaan lupahakemuksissa, Ville Seppälä muistuttaa.

Asiantuntija: tuotekehityspäällikkö Ville Seppälä Linna-
tuli Oy:stä.

Muistettavaa takoista ja uuneista

1. Tulisijan tekeminen rakennukseen on aina luvanvaraista.
2. Tulisijaa ei tarvitse tehdä seinän viereen.
3. Palomuuria ei välttämättä tarvita, koska uudet uunit asennetaan irralleen seinästä.
4. Jokaisella tulisijalla täytyy olla riittävän kantava perustus suhteessa uunin kokoon.
5. Ennen kuin alkaa suunnitella uunia omakotitaloon, on tarpeen selvittää kotikunnan uuneja koskevat rakennusmääräykset.
6. Terassille tehtävä takka tarvitsee sateelta suojatun tilan.
7. Vaikka et haluaisi taloosi tulisijaa, jätä sille varaus johonkin kohtaan. Kriisitilanteessa varalämmönlähde voi pelastaa kotisi ja perheesi. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kuvat: Helena Ahti-Hallbergin Instagram-tili

Kiireetöntä elämää ja päivänpaistetta

Helena Ahti-Hallberg toteutti vuonna 2024 unelman, jonka monet suomalaiset jakavat: osti puolisonsa kanssa tunnelmallisen, historiaa havisevan loma-asunnon Espanjan lämmöstä. 200-vuotias kaunis talovanhus tarjoaa heille nyt kiireetöntä elämänrytmiä.

Suomessa eletään kenties harmaata ja sateista syksyä, mutta toisin on Espanjassa. Lämmin ilmasto ja auringonpaiste houkuttivatkin kilpatanssijana ja tanssinopettajana tunnetun **Helena Ahti-Hallbergin** hankkimaan puolisonsa kanssa loma-asunnon Valencian maakunnassa sijaitsevista Ontinyentista. Noin 36 000 asukkaan kaupunki sijaitsee sisämaassa kahden suuremman ja tunnetumman kaupungin, Valencian ja Alicanten välissä. Kumpaankin on runsaan 80 kilometrin matka.

Vuoristoisen seudun kauniit maisemat ovat ehittäneet jo tehdä Ahti-Hallbergiin vaikutuksen. Hän mainitsee Ontinyentin kaupungin itsessään sijaitsevan jo noin 380 metrin korkeudella.

– Tällä on paljon ulkoilumaastoja ja ihmiset pyöräilevät ja harrastavat patikointia vuorilla.

Ahti-Hallbergin ja hänen puolisonsa Suomen koti sijaitsee Sipoossa, jonka hän kuvailee olevan ”aika maaseutua”. Ontinyentin loma-asunto on puolestaan aivan tunnelmallisen vanhankaupungin ytimessä, joten kaikkialle pääsee kävellen – asia, joka on myös ihastuttanut häntä kovasti.

– Ei tarvitse välttämättä autolla lähteä mihinkään. Ja vanhassakaupungissa joka ikinen vastaantulija tervehtii.

Historiallinen talo hurmasi hetkessä

Ontinyentissa on aikoinaan ollut asutusta jo 1500-luvulla. Helena Ahti-Hallbergin loma-asunnon uloimmat muuritkin ovat 1500-luvulta peräisin, mutta talo itsessään valmistunut vuonna 1880.

– Jotenkin on sellanen olo, että ne vanhat seinät kuiskivat. Jollain tavalla se aika ja talon ikä sekä näkyy että tuntuu.

Kolmikerroksinen, asuinpinta-alaltaan yli 400-neliöinen rakennus on huomattavasti suurempi, kuin mitä hän oli puolisonsa kanssa alun perin etsinyt. He löysivätkin talon hieman puolivahingossa, mutta ihastuivat siihen välittömästi.

– Kävimme katsomassa parikymmentä taloa, ja kaikki niistä olivat hyvin samanlaisia arkkitehtuuriselta rakenteeltaan.

Ontinyentin vanhankaupungin talo poikkesi kuitenkin muista ja hurmasi hetkessä. Talon keskellä on koko sen kolme kerrosta kattava avoin, korkea halli, jota asuinhuoneet ympäröivät. Korkeuden lisäksi hallin kattoikkuna tuo tilaan miellyttävää luonnonvaloa.

Ahti-Hallberg myöntääkin heidän edenneen talokaupassa enemmän tunteella kuin järjellä. Se osoittautui kuitenkin hyväksi ratkaisuksi. Vaikka tilaa on tarvittua enemmän, Espanjassa esimerkiksi suuren talon lämmittäminen ei ole niin suuri kuluerä kuin mitä se Suomessa olisi.

Edessä mittava remontti – mutta ilman hoppua

Ennen kuin Helena Ahti-Hallberg puolisoineen osti Ontinyentin talon itselleen, rakennus oli ollut yli 10 vuotta tyhjillään, sillä sen omistanut perikunta ei ollut keksinyt talolle käyttöä.

– Sitä ei ollut asuttu ja kunnostettu sinä aikana. Hän toteaa talossa menevänkin ennen pitkää uusiksi niin keittiö, kylpyhuoneet kuin pinnatkin.

Myös erilaiset lupa-asiat esimerkiksi historiallisen rakennuksen remontoinnin osalta edellyttivät erityistä paneutumista.

– Kyllä siellä mittava remontti on edessä. Talo on kuitenkin asuttavassa kunnossa sellaisena kuin se on nyt. Se oli meille hirveän tärkeää. Voimme tehdä remonttia huone kerrallaan ja asua siinä samalla.

He päätyivät etsimään loma-asuntoa juuri Espanjasta miellyttävän ilmaston vuoksi. Ajoituksen vaikutti puolestaan se, että pariskunta halusi talon olevan kaikin puolin valmis aikanaan heidän jäädessään eläkkeelle.

– Siinä vaiheessa ei jaksakaan enää lähteä tekemään noin mittavaa remonttia. Meillä on nyt aikaa kunnostaa taloa ja käymme aktiivisesti töissä.

Espanjan tunteva lakimies apuna kaupoissa

Kiinteistön ostaminen ulkomailta vaati kuitenkin jonkin verran paikallisiin käytäntöihin perehtymistä.

– Tärkeintä oli se NIE-numero, eli ikään kuin veronumero. Sen hankkiminen on numero yksi, mitä pitää olla. Ja sitten meillä oli apuna suomalainen

lakimies, jolla on lakitoimisto siellä Espanjassa, kertoo Ahti-Hallberg.

– Oli todella tärkeää, että pystyimme asioimaan hänen kanssaan luottavaisin mielin. Hän hoiti kauppakirjat ja auttoi muun muassa vesiliittymien siirtämisessä. Ja saimme asioida suomeksi.

Myös erilaiset lupa-asiat esimerkiksi historiallisen rakennuksen remontoinnin osalta edellyttivät erityistä paneutumista.

– Kyseessä on vanhakaupunki, joten siellä ollaan aika tarkkoja siitä, mitä muutoksia talon ulkopuolelle saa tulla. Ja sähköjä odottelemme vieläkin. Ne ovat olleet yli puoli vuotta tuloillaan.

Taloon on kyllä vedetty sähkökaapeloinnit, mutta sähkömittaria ei ole vielä asennettu. Ahti-Hallberg toteaa heidän kuitenkin pärjänneen tähän saakka hyvin aurinkopaneelien avulla. Akusto ja paneelit olivat yksi heidän ensimmäisiä hankintojaan taloon, ja niiden avulla he ovat voineet käyttää esimerkiksi jääkaappia.

– Tänä kesänä emme olisi tarvineet sähköä mihinkään, mutta talvea varten olisi hyvä saada ilmalämpöpumppu, että talo saadaan lämmitettyä.

Tanssi tuo hyvinvointia kaikkiin elämänvaiheisiin

Espanjan loma-asunnollaan Helena Ahti-Hallberg nauttii aikatauluttomuudesta ja verkkaisesta elämänrytmistä. Hän kertoo nukkuvansa merkittävän paljon paremmin tietäessään päivien kulkevan omalla painollaan.

– Menen nukkumaan, kun aurinko laskee ja herään, kun aurinko nousee. On tosi levollinen olo, kun ei ole mitään kauhean tiukkaa ohjelmaa.

Kuka tahansa voi kuitenkin lisätä elämänsä hyvinvointia hyvinkin yksinkertaisilla keinoilla – yhtenä näistä musiikki ja yhdessä tekeminen.

Ahti-Hallberg on yksi menestyneimpiä suomalaisia kilpatanssijoita, mutta tehnyt lisäksi pitkän uran muun muassa tanssinopettajana. Hän tietääkin siis omakohtaisesti, miten paljon tanssiminen voi edistää kenen tahansa hyvinvointia.

– Sehän antaa terveyttä. Laji on niin monipuolinen ja kokonaisvaltainen, siinä ei rasiteta vain yhtä lihasryhmää.

Tanssiharrastuksen aluksi opetellaan yksinkertaisesti seisomaan ranka suorana – mikä olisi erityisen tärkeää oppia etenkin heidän, jotka tekevät paljon näyttöpäätetyöskentelyä. Sykkeen nostamisen ja liikunnan lisäksi myös aivot saavat virikkeitä, kun liikeratoja yritetään hioa aina vain paremmiksi. Fyysisen hyvinvoinnin lisäksi tanssiminen tarjoaa kuitenkin myös henkistä hyvinvointia.

– Tanssi on siitä ihana harrastusmuoto, että sitä tehdään yhdessä jonkun toisen kanssa tai ryhmänä, Ahti-Hallberg toteaa.

– Samanhenkisten ihmisten löytyminen on aivan mahtavaa. Sellainen vuorovaikutteisuus ja yhdessä tekeminen tulevat vahvasti esille.

Aiemman kokemuksen ja taidon puute voivat aiheuttaa korkean kynnyksen aloittaa tanssiharrastus. Jokainen oppii tanssimaan, kannustaa Ahti-Hallberg – joillain se vain kestää kauemmin. Alkeiskursseja on tarjolla jo 3–4-vuotiaille, ja hänenkin oppilaistaan vanhimmat ovat 80-vuotiaita. Tanssin pariin voivat hakeutua siis kirjaimellisesti kaikenikäiset.

Vihreä sisäpiha mukaan oleskeluun

Vanhankaupungin syleilyssä sijaitsevassa loma-asunnossa ei ole paljolti pihaa, mutta talon pienen sisäpihan Helena Ahti-Hallberg on ottanut jo tehokkaasti käyttöön.

– Vein täältä sinne yhden sitruunapuun ja hankin paikan päältä Bougainvillean eli ihmeköynnöksen. Toivon, että ne lähtisivät kasvamaan.

Hän kertoo varustaneensa sisäpihan kastelujärjestelmällä, joten kasvit toivon mukaan ovat vielä elinvoimaisia seuraavallakin visiitillä. Haaveissa on hyödyntää vihreää sisäpihaa myös muuten:

– Haluaisin kauheasti, että saisin purkaa yhden seinän ruokasalin ja sisäpihan välistä ja laittaa siihen liukuovet, että sisä- ja ulkotila yhdistyisi.

Ahti-Hallbergin visioissa on toteuttaa saumaton kulku talon keittiön, ruokatilan ja sisäpihan välillä. Sitä varten tarvitaan kuitenkin vielä arkkitehdin perusteelliset laskelmat, jotta saadaan aikaiseksi tarvittavat tukirakenteet.

Mutta koska ollaan Espanjassa, kiirettä asian suhteen ei ole – kaikki hoituu kyllä aikanaan! ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin mietitty valaistus tuo toiminnallisuutta ja tunnelmaa

Toimiva valaistus helpottaa kodin siivousta ja kaikkea muuta toimintaa, mutta myös tuo tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Kodin valaistuksessa tarvitaankin niin yleisvaloa, tunnelmavaloa kuin pientiloja luovia jalka- ja pöytävalaisimiakin. Valolla voidaan myös korostaa kodin visuaalisia yksityiskohtia.

Loppuvuoden hämärtyvissä illoissa sen viimeistään huomaa: valo vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin enemmän kuin voisi äkkiseltään edes arvata.

Suomalaiskotien valaistuksessa on kuitenkin tyypillisesti puutteita, varsinkin vanhemmissa rakennuksissa. Valaistus- ja sisustussuunnittelija, SI **Erja Taipale** toteaa suurimman ongelman olevan se, että valoa on yksinkertaisesti liian vähän.

– Valopisteitä on liian vähän suhteessa siihen, mitä tarvitsisi olla. Keittiössä saattaa olla pahimassa tapauksessa yksi hehkulamppu, tai loisteputki toiseksi pahimassa, ja yksi kattovalo.

Kyseessä on kuitenkin ruuanvalmistus- ja ruokailutila, joten tuollainen valomäärä on riittämätön. Valon määrän pitää olla tehtävän työn tark-

kuuden mukainen, ettei kokkaaja joudu hermostumaan siihen, ettei näe mitä on tekemässä.

Toinen Taipaleen mukaan tyypillinen virhe kodin valaistuksessa on hankkia yksittäinen, tarpeisiin nähden liian tehokas valonlähde.

– Sekin on ongelmallista. Jos on valotykki, joka on olohuoneessa hyvä siivoamiseen, se ei ole kuitenkaan hyvä siihen TV:n katseluun.

Yhdellä valonlähteellä ei voida yleensä täyttää kaikkia tilan valaistustarpeita, vaikka se olisi himmennettäväkin. Taipale suosittelee silti hankkimaan himmennettäviä valaisimia aina kun se on vain mahdollista, ja likipitään joka tilaan.

– Ihmisten pitäisi myös uskaltaa jättää varjoja, koska varjot tekevät valosta mielenkiintoisen. Jos

tilassa mihinkään ei tule varjoa, tila on kuten sairaala. Ja kaikki tietävät, miltä sairaalavalistus tuntuu.

Valoremontti alkuun tarpeiden kartoituksella

Taipale neuvoa aloittamaan omakotitalon valaistuksen uudistamisen kartoittamalla ensin kodin sähköpisteet ja mihin valaistusta olisi ylipäättään mahdollista lisätä. Sen jälkeen olisi hyvä miettiä, mitä kodin kussakin tilassa tehdään ja kuinka paljon niihin sen johdosta tarvitaan valoa.

– Jos tila on käytävä tai aula, jossa vain kävel-
lään, sinne riittää vähemmän valoa kuin esimer-

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen pohjalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kaivataan valoa.

kiksi eteiseen, jossa pitäisi tietää, onko musta vai sininen sormikas kädessä kun lähden tästä ulos.

Hän muistuttaa, että vaikka jotkin kevyemmät, alle 48 voltin järjestelmät on mahdollista asentaa omin päin, yleensä tehtävään tarvitaan pätevä sähköasentaja. Jos valaistukseen halutaan lisäksi jonkinlaista älykästä ohjausta, sitä varten tarvitaan yleensä myös jonkinlainen sisäverkko tai wifi-yhteys.

- Remontti- ja saneerauskohteissa on aina todella tapauskohtaista, miten paljon valaistusta pystytään parantamaan tai muokkaamaan. Yleensä aina pystytään parantamaan, mutta mihin tasoon asti?
- Omakotiasuja on saattanut myös vierailla uudenkarheassa älytalossa, jossa on pitkälle viety valaistusjärjestelmä ja jonka verhojakin voidaan ohjata sähköisesti, ja kaipaa kotiinsa vastaavaa.
- Tuollaiset ratkaisut eivät kuitenkaan Taipaleen mukaan ole yleensä realistisia vanhoissa omakotitaloissa, sillä ne edellyttäisivät mittavaa uudelleenkaapelointia.
- Jos halutaan väyläohjausta valaistukselle, pitäisi saada joka ikinen valaisimelle menevä sähköjohto vaihdettua ja samalla sähkökeskukseen tulee mittavia muutoksia, hän muistuttaa.

Tarpeet valon osalta vaihtelevat huoneittain

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen pohjalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kaivataan valoa. Kun omakotiasuja remontoikin esimerkiksi kotinsa keittiötä, tavallisesti myös sen valaistukseen kaivataan Taipaleen mukaan parannusta.

- Yleensä välitilassa lieden yläpuolella on vain yksi hehkulamppukantainen valaisin. Se vain on riittämätön määrä valoa.
- Led-valonauha yläkaappien pohjassa on teknisesti suhteellisen helppo toteuttaa ja hyvä tapa valaista työtasot. Ne voidaan varustaa myös valotehdon ja valon värilämpötilan säädettävyydellä.
- Makuuhuoneisiin valoa tarvitaan puolestaan huomattavasti vähemmän. Koska ne ovat pääasiassa nukkumista varten, jo epäsuora valaistus on usein riittävä.
- Yleisesti valoa pitäisi olla sen verran paljon, että näkee siivota ja vaihtaa lakanat ja sen sellaista, Taipale lisää.
- Epäsuoraa valoa on hänen mukaansa suhteellisen helppo lisätä vanhassakin talossa esimerkiksi verholistan taakse. Valontarve on kuitenkin jo aivan toinen, jos makuuhuoneeseen on sijoitettu muita toimintoja, kuten työpöytä tai vaatekaap-
peja.

Kylpyhuoneen ja eteisen valaistus kuntoon

Kylpyhuoneisiin pätevät samat yleisohjeet riittävän yleisvalon ja himmennettävyyden osalta. Koska kylpyhuonetta käytetään myös iltaisin, tuolloin ei ole mielekästä herättää itseään kirkkaalla valol-

la, Taipale muistuttaa. Usein tilaa käytetään kuitenkin myös laittautumiseen, mikä edellyttää valaistukselta jo enemmän.

- Oikeasti paras valo meikkaamiseen tulee meikkaajan sivuilta ja edestäpäin, mutta tilan pitää olla valaistu myös takaa. Muuten kirkas peilivalo häikäisee.
- Hyvä kompromissi olisi hänen mukaansa se, että valoa tulisi edestä ylhäältä ja että tila olisi valaistu myös meikkaajan takana. Kohdevalo ei saisi olla aivan kasvojen kohdalla, sillä muuten se luo suuret varjot kulmakarvojen ja leuan alle.
- Myös eteisen valaistuksessa on omat erityistarpeensa. Taipale korostaa, että eteisessä valaistuksen määrän pitäisi mukautua ulkona vallitsevaan valoon. Esimerkiksi ulkona olevaa jäätä on vaikea huomata, jos eteisen valaistus on suhteessa liian kirkas ulkoilmaan verrattuna.
- Jos on ihan sysipimeää kun menee ulos, saattaa käydä niin, että liukastuu jo kynnyksellä.

Valaisimen ja valonlähteen valinta vaikuttaa

Huoneen valaistukseen voidaan vaikuttaa suuresti pelkästään jo valaisimen ja valonlähteen valinnalla. Mikäli esimerkiksi keittiössä on vain ruokapöydän kohdalla yksi kattovalaisin, joka rajaa valoa vahvasti alaspäin, muu keittiö jää varjoon.

- Jos huoneessa on vain yksi valonlähde, on fakta, että siinä tarvitaan yleisvaloa, Taipale toteaa.
- Valonlähteen tai valaisimen ensisijaisen valintaperusteen pitäisikin hänen mukaansa olla se, millaista valoa se tuottaa - eikä vain sen ulkonäkö. Tavallisesti asia menee kuitenkin juuri toisinpäin, hän harmittelee.
- Ihmiset eivät yleensä ymmärrä, jos valaisin tuottaa vaikka voimakkaasti varjoja.
- Esimerkkinä Taipale mainitsee korityyppiset valaisimet: ne luovat tilaan ruudullista varjoa muilta osin paitsi varjostimen ala-aukon kohdalta, jolloin tilasta voi tulla levoton. Hän painottaa, että myös-
kään valonlähdettä ei tulisi valita sattumanvaraisesti vain sen perusteella, että sen kanta sattuu olemaan sopiva. Olennaista olisi huomioida valon laatu ja onko se himmennettävä, mikäli himmennystä tarvitaan.
- Ja valon määreiden ymmärtäminen auttaa, kun ollaan siellä kaupan hyllyn äärellä. Jos kaikkiin valaisimiin valitsisi edes saman valonvärin (K), se olisi jo hyvä lähtökohta.
- Lähtökohtaisesti hyvä värilämpötila kodin valaistukseen on 3 000 Kelviniä. Myös hyvä värintoistokyky (CRI) ja varsinkin kohdevalojen osalta valon avautumiskulma ovat Taipaleen mukaan tärkeitä valintaperusteita.
- Siinä on aika iso ero, miten se valaisee tilan.

Uusilla ratkaisuilla toimivampaa kodin valaistusta

Erilaiset älykkäät valaistuksenohjaukset eri mitaluokissa ovat nousevaa kehitystä kotien valais-

tuksessa. Usein niitä voidaan ohjata jonkinlaisella älylaitteella, tavallisimmin älypuhelimella, mutta perinteisiä seinäkatkaisijoita ei Taipaleen mukaan voida silti jättää pois.

Monet älytalot saadaan reagoimaan jo siihen, kun asukas lähestyy kotiaan ja esimerkiksi tämän puhelin liittyy kotiverkkoon, jolloin halutut valot syttyvät automaattisesti. Se, mitkä valot syttyvät, voidaan määritellä myös vuorokaudenajan tai vuodenajan mukaisesti.

- Onko se sitten lopulta näppärää, on eri asia, Taipale huomauttaa.
- Tuollainen ratkaisu vaatii hänen mukaansa paljon resursseja suhteessa hyötyihin. Erilaiset tilanvalaistukset voivat kuitenkin olla hyödyllisiä arjessa ja lisätä kodin viihtyisyyttä, kun kaikki valaisimet voidaan kytkeä päälle tai pois päältä yhdellä painikkeella - tai valita esimerkiksi mukava tunnelmavalistus.

Pihavalais- tuksella parempaa turvallisuutta

Omakotiasuja viettää suurimman osan vuodesta enemmän sisällä kuin ulkona. Sisätilojen valaistuksella on siis tuntuva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Taipale kehottaa kuitenkin kiinnittämään huomiota myös omakotitalon ulkotilojen valaisemiseen.

- Se luo turvallisuutta, kun pihalla näkee kulkea, ja turvallisuuden tunnetta kun ikkunasta nähdään vähän pidemmälle sitä pimeää maisemaa.
- Hän nostaa esille ulkovalaistuksen merkityksen myös ilkeiden torjumis-
sessa: kun piha on kunnolla valaistu, tihutyöläiset hakeutuvat ennemmin muihin kohteisiin. Omakotiasuja voi-
kin vaikuttaa pihan turvallisuuteen ja omaan turvallisuudentunteeseensa jo pienillä asioilla.
- Pihalle voi hankkia vaikka liiketunnistimen, joka sytyttää valot, kun joku liikkuu siellä.
- Liiketunnistimen kääntöpuolena on toki se, että se voi aktivoitua jo pihalla loikkivasta oravasta, mutta tunnistimen voi yrittää suunnata ihmisten käyttämille kulkureiteille tai säätää vähemmän herkäksi.■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Joulunviettoa eri puolilla Suomea

Joulua viettää kukin tavallaan – tai on viettämättä. Joulumarkkinat, -koristeet ja -laulut ovat kuitenkin yhteistä perinnettä, joka tuo iloa ja tunnelmaa loppuvuoden pimeyteen.

Milloin on vielä liian aikaista miettiä joulua?

Parhaimmillaan – tai pahimmillaan – joulukoristeet ja -makeiset ilmestyvät kauppojen hyllyille jo varhain syksyllä. Joillekin ne ovat inhotus, toisille taas kauan odotettu lähtölaukaus loppuvuoden tunnelmointiin.

Joulun lähestyminen tuo mukanaan kuitenkin myös rutkasti tunnelmaa, joka vain kasvaa viikko viikolta iltojen pimetessä. Kausivalot, koristeet, musiikki ja erilaiset tapahtumat keventävät tunnelmaa ja tuovat piristystä arkeen, olipa joulusta itsestään sitten mitä mieltä tahansa.

Monella paikkakunnalla on omia paikallisia jouluperinteitään, joita on vaalittu vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Etenkin ruotsinkielisillä seuduilla Lucian kruunaus ja kulkue on ollut tärkeä perinne jo 1950-luvulta lähtien.

Lisäksi monet kaupungit ja paikkakunnat eri puolilla Suomea järjestävät joulutoreja ja tapahtumia, jotka ovat tärkeä osa joulunodotusta niin paikallisille kuin matkalaisillekin. Esimerkiksi Savonlinnassa oopperajuhlistaan tunnettu Olavinlinna muuttuu yhden viikonlopun ajaksi ainutlaatuiseksi miljööksi joulumyyjäisille. Kauniisti valaistu keskiaikainen linna on tuolloin täynnä juhlakauden tunnelmaa. Joulumarkkinoiden lisäksi monenlai-

set Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliltään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

Helsinki – Stockmannin jouluikkuna ja Tuomaan markkinat

Aleksanterinkadun Joulukadun avajaiset ovat iso tapahtuma, jonka yhteydessä sytytetään kaupungin näyttävä jouluvalaistus. Stockmannin mielikuvituksellinen ja satumainen jouluikkuna Aleksanterinkadulla on ollut osa kaupungin jouluperinteitä jo vuodesta 1949.

Tärkeä osa joulua on myös Helsingin vanhin ulkoilmajoulutori, Tuomaan Markkinat, joka on asettunut mukavasti nykyiselle sijainnilleen Senaatintorille. Sen lisäksi kaupungissa ja sen lähi-seuduilla on toki lukuisia muitakin joulumyyjäisiä. Joulukonserteista mainittakoon Cantores Minores -poikakuoron järjestämä Perinteinen Joulukonsertti Helsingin tuomiokirkossa.

Kristiinankaupunki – Joulukoteja Merikaupungin tapaan

Kristiinankaupunki on yksi Suomen parhaiten säi-

lyneistä puutalokaupungeista. Kaupungin joulumarkkinat on järjestetty 1800-luvun hengessä jo vuosikymmeniä. Joulukauden avajaisia Kristiinankaupungin torilla vietetään tänä vuonna lauantaina 22.11. Kaupungin ytimessä sijaitseva Kirkkokatu koristellaan niin ikään kimaltelevaksi joulukaudeksi, jossa voi virittyä joulun tunnelmaan glögituoksun ja joululaulujen avulla.

Puutalokaupungin joulutunnelmasta voi nauttia Merikaupungin joulukodit -tapahtumassa 13.12. Maksuton tapahtuma tarjoaa kiinnostuneille kurkistuksen Kristiinankaupungin historiallisen keskusta-alueen koteihin ja siihen, miten vanhan rannikkokaupungin puutalokortteleissa vietetään joulua.

Loviisa – Puutalokaupungin jouluidylliä

Loviisan keskustan idylliset vanhat puutalot avaavat joulun aikaan ovensa matkailijoille. Joulukuun toisena ja kolmantena viikonloppuna kaupungin vanhat puutalot koristellaan Wanhon Ajan joulukodeiksi ja asukkaat toivottavat vieraat tervetulleiksi koteihinsa.

Vuonna 2005 alkaneesta perinteestä on tullut

vuosien saatossa kansainvälisestikin tunnettu. Joulutunnelman luomisen lisäksi tapahtuma pyrkii säilyttämään Loviisan vanhaa kaupunkimiljöötä ja edistämään yhteisöllisyyttä.

Oulu – Vanhanajan joulua ja tiernapoikaperinnettä

Joulun tunnelmaan voi kirjaimellisesti astua Oulun idyllisessä Pikisaareessa, jossa sijaitsevan Merimiehen kotimuseon joulukunat tarjoavat vilauksen vanhanajan joulusta. Museon ikkunoihin on luotu kauniita asetelmia, jotka esittelevät perinteistä joulunviettoa.

Kauppakeskus Valkean edustalla Kauppurienaukiolla järjestetään puolestaan joulumarkkinat. Jouluostosten lisäksi kyseisellä Tiernatorilla voi tavata joulupukin ja porot ja nähdä perinteisen Tiernapoikien esityksen. Oulussa tiernapoikaperinne on jatkunut yli 100 vuotta, ja kaupungissa järjestetään edelleen vuosittaisia tiernapoikakilpailuja.

Porvoo – Joulunajan vanhakaupunki hurmaa

Porvoon ainutlaatuinen joulutunnelma on parhaimmillaan vanhakaupungin alueella. Raatihuoneentorin historiallinen miljöö luo kaupungin kuuluisille joulumarkkinoille erityisen tunnelman. Joulusesonki näkyy kuitenkin ympäri kaupunkia; vanhan Porvoon liikkeet koristelevat näyteikkunansa juhlan mukaisesti, ja myös monet kodit saavat itselleen jouluisen ilmeen. Kaiken kruunaa kaupungin keskiaikainen tuomiokirkko.

Porvoon oma Lucia kruunataan 13.12. Vanhan raatihuoneen portailla ja samassa paikassa julistetaan jouluaattona joulurauha. Myös historiallisten Holmin talon ja J. L. Runebergin kodin joulunäyttelyt tarjoavat kurkistuksen paikallisen joulunvieton pitkiin perinteisiin.

Rovaniemi – Joulupukin kotikaupunki

Rovaniemi on ollut Joulupukin virallinen kotikaupunki jo vuosia. Joulupukin Pajakylä Rovaniemellä on yksi Suomen tunnetuimpia joulukohteita. Napapiirillä sijaitseva Pajakylä on houkutellut sekä matkailijoita että paikallisia jo 1980-luvulta lähtien tutustumaan joulupukin työpajaan ja tapaamaan joulupukkia.

Rovaniemellä joulutunnelmasta päästään nauttimaan muutenkin verrattain hyvissä ajoin: Lähtölaskenta jouluun -tapahtumaa vietetään Joulupukin Pajakylässä jo lokakuun lopulla. Toisen odotettu joulutapahtuma on perinteikäs Joulupukin Matkaanlähtö, joka järjestetään vuosittain aattonaaton.

Tampere – Jouluparaati käynnistää joulunodotuksen

Tampereella joulunvietto aloitetaan marraskuun lopussa jouluparaatilla, joka huipentuu Keskustorin joulukuusen valojen sytyttämiseen. Samalla käynnistyy jo perinteeksi muodostunut Kaunein Jouluiikkuna -kilpailu, jossa kaupungin yritykset koristavat näyteikkunansa joulutunnelman mukaisiksi.

Marraskuun lopulla vietetään myös Tampereen Keskustorin Joulutorin virallisia avajaisia. Vaihteittain avautuvat myyntikojut ja jouluisat glögiravintolat ovat auki aina 22.12. saakka. Torin esiintymislavalla nähdään myös jouluisia musiikkiesityksiä.

Tampereella järjestetään joulun alla lisäksi monenmoisia joulukonsertteja ja pienempiä joulumarkkinoita, joista mainittakoon etenkin Finlaysonin historiallisella alueella sijaitsevan Talpipihan joulutori. Perinteisten käsitöiden lisäksi tapahtumassa on hevoskyytejä, musiikkia – ja tietenkin joulupukki!

Turku – Joulurauhan julistus ja joulumarkkinat

Viimeisenä vaan ei suinkaan vähäisimpänä mainittakoon vielä joulunvietto Turussa – tunnetaanhan Turku Suomen Joulukaupunkina. Kaupungin tunnetuin joulutraditio on joulurauhan julistus, joka on luettu lähes katkeamattomana perinteenä 700 vuoden ajan aina 1300-luvulta asti. Vanhan Suurtorin Brinkkalan talon parvekkeelta joulurauha on julistettu vuodesta 1886 lähtien.

Joulurauhan julistuksen lisäksi Vanhalla Suurtorilla järjestetään marras–joulukuussa perinteiset joulumarkkinat sekä paljon muuta jouluhenkistä koettavaa koko perheelle. Myös Turun linnassa on tarjolla monenlaista jouluaiheista tehtävää himmeli- ja piparkakkukursseista aina piparkakkumuotin kaiverruskurssiin.

Joulunviettoa kartano- tai kylpylämiljöössä

Joulu on monille juhla, jota halutaan viettää oman kodin rauhassa tai korkeintaan läheisten luona vierailemalla – ja mieluiten tismalleen samalla tavalla kuten aina ennenkin!

Kotijoululle on kuitenkin nykyisin tarjolla houkutteleva vaihtoehto, sillä useat matkakohteet ovat alkaneet tarjota omia tunnelmointipakettejaan joulunaikaan. Esimerkiksi joissain kylpylähotelleissa voi nauttia saunomisesta ja jouluaterioista, joiden eteen ei tarvitse huhkia itse.

Tai miten olisi romanttinen kartanojoulu? Ympäri Suomen löytyy tunnelmallisia kartanohotelleja, joiden kauniit, vanhat rakennukset luovat upeat puitteet idylliseen joulunviettoon.

Majoituksen lisäksi monet kartano- tai kylpylähotellit tarjoavat jouluisia buffetaterioita ja perinteisiä jouluruokia, hemmotteluhoitoja sekä juhlaan sopivaa ohjelmaa ja viihdettä.

Joulunajan paketit ovat kuitenkin usein suosittuja, joten ne kannattaa varata hyvissä ajoin! ■

Joulupaketteja tarjoavat esimerkiksi:

- Haikon kartano
- Wuolteen kartano
- Töyrylän kartano
- Tertin kartano
- Inkalan kartano
- Hirvihaaran kartano
- Sännäsin kartano
- Hämeenkylässä kartano

Lähde: www.kotimaatutuksi.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tontut suomalaisessa kansanperinteessä

Nykyiset punalakkiset joulutonttunamme ovat 1800-luvun lopun perua, mutta sitä ennen suomalaisen kansanperinteen tuntemat tontut olivat jotain aivan muuta. Useimmiten harmaavaatteisena pikku ukkona kuvatut tontut olivat kodinhaltijoita, jotka vastasivat talon onnesta ja hoitivat erilaisia talon askareita talonväen avuksi.

Samassa taloudessa saattoi olla useita, eri tehtävistä vastaavia tonttuja. Kotitontun rinnalla toimivat usein etenkin riihi- ja saunatonttu, jotka valvoivat näissä rakennuksissa tulen käyttöä.

Tontun keskeinen tehtävä olikin suojella talonväkeä ja varoittaa vaaroista. Tonttu kuitenkin myös tarkkaili talonväkeä herkeämättä ja saattoi ohjentaa huonotapaisia asukkaita aiheuttamalla häiriötä – tai jopa lähteä talosta tyystin vieden onnen mukaan.

Joulunaikaan kotitontut huomioitiin viemällä jouluyönä tontulle lautasellinen puuroa sen asuinpaikkaan; saunaan, riiheen, talliin tai ullaalle. Myös joulupöytään oli tapana jättää jouluyöksi ruokaa tontuille.

Lähde: www.kansallismuseo.fi

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

[illegible]

KLAPIKONE

Ammattilaiselle ja
tarveharrastajalle

Takuu 2 vuotta

KÄRRY & TRAIKKU

Vahva AKU – hitsatulla ja
upposinkityllä rungolla

Tule tutustumaan tai kysy lisää 0400 244 199
Porissa **AGCO Suomi Oy** | Mikkolantie 14, Pori

**MONIPUOLINEN
TAPAHTUMAKESKUS NAKKILASSA**
- täydellinen paikka yritystilaisuuksiin,
juhliin, konsertteihin ja illanviettoihin.

**Keittiömme tarjoilee makuja, joissa
yhdistyy rouheus ja rento tunnelma.**

JUHLI, RENTOUDU JA VIIHDY
- kaikki saman katon alla

www.nakkilanverstas.fi

Villilän kartanon miljöössä
toimiva Hotelli Verstas
tarjoaa viihtyisää
majoitusta - olitpa
sitten työmatkalla,
viikonloppulomalla
tai juhlavieraana.

KAIPAATKO UUTTA ILMETTÄ KOTIIN?

Sisätilojen remontit
huolellisesti ja ammattitaidolla.

**RAKENNUS
BRÄSSI OY**

rb@rakennusbrassioy.com
040 963 2540

www.rakennusbrassioy.com

UUSINTA
UUTTA

Sertifioitu
Lämpöestari

LÄHES
ÄÄNETÖN

TYYYLIKÄS JA
TEHOKAS

JOPA
6 VUODEN
TAKUU!

ALK. 12.980 €
ASENNETTUNA

BOSCHIN ILMA-VESILÄMPÖPUMPPU 5800i

Huomisen teknologiaa kotiisi

MEILTÄ MYÖS
MAALÄMPÖPUMPUT
7801i SEKÄ 7800i

KOTOLÄMPÖ
ULVILAN SÄHKÖPALVELU

Sepänpellontie 21, PORI
ma-pe 8-16, la & su suljettu
puh. 044 2743071
kotolampo.fi

ASENNUKSET
17 VUODEN
KOKEMUKSELLA

KAIKKI
NEUVONNASTA
TOTEUTUKSEEN

YSTÄVÄLLINEN
& LUOTETTAVA
PALVELU

HAJUT, TUKOKSET JA KOSTEUS

OVAT MERKKEJÄ VIEMÄRIREMONTIN TARPEESTA.

Näkyvät ongelmat kertovat usein jo pidemmälle edenneistä vaurioista. Jos viemärikuvauksessa putket näyttävät rikkoutuneilta tai kuvaus ei onnistu, kyse ei ole enää pelkästä tukoksesta.

☒ ME SELVITÄMME TILANTEEN.

☒ ARVIOIMME KORJAUSTARPEET.

☒ TEEMME ARVION KUSTANNUKSISTA.

OTA YHTEYTTÄ
JA PYYDÄ
TARJOUS!

OTA YHTEYTTÄ
➤ 040 0598 869
➤ www.t3team.fi

MAARAKENNUSTYÖT, VIEMÄRÖINNIT JA POHJAVIEMÄRIN SANEERAUKSET SATAKUNNASSA.

OMAKERÄÄMÖ ASIOINTI- PALVELU

Milloin biojäteastiani tyhjennetään?

Ota käyttöön sähköinen asiointipalvelu OmaKeräämö, jossa voit tarkastella jätehuollon palveluitasi.

Asiointipalvelussa voit:

- päivittää asiakastietojasi
- tarkistaa jäteastian seuraavan tyhjennyksen
- tilata kiinteistöille lisätyhjennyksiä ja muuttaa jäteastioiden tyhjennysvälejä
- tarkastella jätehuoltolaskuja

Asiointipalveluun kirjautuminen

Palvelun käyttö edellyttää rekisteröitymistä. Kirjautumisohjeet löytyvät osoitteesta keraamo.fi/omakeraamo.

Lisätietoja: neuvonta@keraamo.fi, p. 044 701 2500

Sinä lajittelet, me keräämme

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?
Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

